

Η ομιλία του Αρχιμ. Βαρθολομαίου, Ηγούμενου της Ιεράς Μονής Εσφιγμένου, στη Θεσσαλονίκη (Ηχητικό)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Δημοσιεύουμε ολόκληρη την ομιλία με θέμα: «Η αγάπη του Θεού προς τον κόσμο», την οποία πραγματοποίησε στον Ιερό Ναό του Μέγα Φωτίου Θεσσαλονίκης, ο Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Εσφιγμένου Αγίου Όρους Αρχιμ. Βαρθολομαίος, την Κυριακή 1 Μαρτίου.

Αντιγραφή από: <http://michalisgeo.blogspot.gr>

Ομιλία με θέμα: “Η αγάπη του Θεού προς τον κόσμο” πραγματοποίησε στον Ιερό Ναό του Μέγα Φωτίου Θεσσαλονίκης, ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Εσφιγμένου Αγίου Όρους Αρχιμ. Βαρθολομαίος.

Ο ναός ήταν κατάμεστος από πιστούς, ενώ συγκινητική ήταν η στιγμή που ο Ηγούμενος Βαρθολομαίος αναφέρθηκε στον μακαριστό Γέροντα Χρυσόστομο Κατσουλιέρη.

Μετά το πέρας της ομιλίας εκ μέρους των πατέρων της ενορίας τον Ηγούμενο,

ευχαρίστησε ο προϊστάμενος Αρχιμ. Μακάριος.

Βρισκόμαστε στην αρχή τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἔχοντας διανύσει ἤδη τήν Α΄ ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν.

Εἴμαστε στην αρχή ἑνός νέου ἀγώνα καί, ὅπως εἶναι φυσικό, χρειάζονται ἀρκετά ἐφόδια, γιά νά καταφέρουμε νά ἀντιμετωπίσουμε τά βέλη τοῦ ἐχθροῦ.

Ἦρθαμε, λοιπόν, καί ἐμεῖς ἀπό τόν ὑψιβάμονα Ἄθωνα, τό Περιβόλι τῆς Παναγίας, νά μεταφέρουμε ταπεινά ἐδῶ, στην πόλη τοῦ μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, καί στόν περικαλλῆ τοῦτο ναό τοῦ ἐν Ἁγίοις πατρός ἡμῶν Φωτίου τοῦ Μεγάλου, ἕνα μήνυμα χαρᾶς, ἐνότητος καί ἐλπίδος στην ἀγάπη σας.

Διακρίνουμε τά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει ὁ σημερινός ἄνθρωπος, τίς δυσκολίες του, τίς ἀνάγκες του, ἀλλά καί κάποιες ἀπό τίς αἰτίες. Αὐτό πού προβάλλεται παντοῦ ὡς βασική αἰτία εἶναι ὁ οικονομικός παράγοντας. Δυστυχῶς ὅμως, ἡ βιοτική μέριμνα ἔχει κυριαρχήσει σέ ὅλη τήν ζωή μας καί δέν μᾶς ἀφήνει νά δοῦμε τήν πραγματική αἰτία, πού εἶναι ἡ ἀπομάκρυνσή μας ἀπό τόν Θεό Πατέρα, ἀπό τήν ζεστή, γεμάτη ἀγάπη καί στοργή ἀγκαλιά Του. Ἔχουμε μείνει μόνοι πλέον καί παγωμένοι ἀπό τόν δριμύ χειμῶνα πού μᾶς ἔχει ἐπιφέρει ἡ ἀπομάκρυνση ἀπό τόν Θεό.

Κι ἐμεῖς τώρα ἐρχόμεθα ἀπό τό Ἅγιον Ὄρος, ὄχι ὡς σωτήρες, ἀλλά ὡς ἀδελφοί καί συνοδοιπόροι, ἀναφωνώντας τό τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα: «δριμύς ὁ χειμῶν, ἀλλά γλυκύς ὁ παράδεισος», κάνοντας ἔκκληση νά ξεκινήσουμε ἀπό τήν ἀρχή πάλι τήν προσπάθεια, ὅλοι μαζί, συνειδητοποιώντας τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρός τόν κόσμο Του. Ἄς ἐξετάσουμε μαζί τί εἶναι καί πῶς ἐκδηλώνεται, μέ σκοπό τήν ὅσο τό δυνατόν καλύτερη προσέγγιση καί κατανόησή της.

Ξεκινώντας κανείς τόν λόγο γιά νά περιγράψει τό ἀντικείμενο πού πραγματεύεται, ἀρχίζει πρῶτα ἀπό τήν ἐρμηνεία τοῦ ἀντικειμένου καί συνεχίζει στην ἀνάλυσή του ἀναπτύσσοντας ὅλες τίς χρήσεις, ἢ τίς πτυχές, ἢ τίς τυχόν δράσεις του, μέ σκοπό νά γίνει ἀντιληπτό ὅσο τό δυνατόν καλύτερα ἀπό τό ἀκροατήριο.

Ὅταν, ὅμως, ὁ λόγος ἀναφέρεται ὄχι σέ ἀντικείμενο, ἀλλά σέ ἕνα συναίσθημα, σέ ἕνα βίωμα, τότε κινδυνεύει ὁ λόγος νά τό ἐγκλωβίσει καί νά τό περιορίσει σέ στερεότυπες ἐκφράσεις, ἀδυνατώντας νά τό ἐρμηνεύσει, γιατί δέν ὑπάρχουν λέξεις νά συνθέσουν κατάλληλες προτάσεις, οὔτε προτάσεις ἐπαρκεῖς νά

έκφράσουν άκριβώς ένα βίωμα, έν τέλει ένα μυστήριο! Γιατί τό μυστήριο παύει νά εΐναι μυστήριο όταν έρμηνεύεται· γι' αυτό τό λόγο δέν έρμηνεύεται, αλλά μόνο βιώνεται.

Σάν αρχή θά μπορούσαμε νά ποϋμε ότι ή αγάπη εΐναι ένα [συναίσθημα](#) έντονης στοργής και [προσωπικής άφοσίωσης](#).

Άν ψάξει κανείς στό λεξικό τήν έρμηνεία τής λέξης, μπορεί νά διαβάσει τά εξής: «Ή λέξη αγάπη μπορεί νά αναφέρεται σέ μία πληθώρα διαφορετικών συναισθημάτων, καταστάσεων και συμπεριφορών. Τά συναισθήματα αυτά μπορούν νά ποικίλλουν από τήν έπιθυμία για ρομαντική αγάπη, τήν [πλατωνική αγάπη](#) πού όρίζει τήν [φιλία](#), τήν [οικογενειακή αγάπη](#) μεταξύ άτομων μέ συγγενικούς δεσμούς έως και τήν [θρησκευτική αγάπη](#) και άφοσίωση. Ή μεγάλη αυτή ποικιλία τών χρήσεων και έννοιών τής λέξης, σέ συνδυασμό μέ τήν πολυπλοκότητα τών συναισθημάτων πού περιλαμβάνει, καθιστά δύσκολο τόν όρισμό τής αγάπης συγκριτικά μέ άλλες συναισθηματικές καταστάσεις».

Βλέπουμε, λοιπόν, πόσο δύσκολη εΐναι ή έρμηνεία τής αγάπης σύμφωνα μέ τόν κοινό τών ανθρώπων νοϋ, σύμφωνα μέ τά ανθρώπινα κριτήρια. Γι' αυτό πρέπει νά τήν τοποθετήσουμε και νά τήν έρμηνεύσουμε στήν πραγματική της διάσταση ως έννοια.

Ό μαθητής τής Άγάπης, ό Ευαγγελιστής Ίωάννης, δίνει ξεκάθαρα τήν έρμηνεία στήν Α΄ έπιστολή του: «ό Θεός αγάπη εΐστί...». Όλα ξεκινούν από τόν Θεό, λοιπόν. Αυτός εΐναι ή αγάπη και από αγάπη δημιούργησε τό σύμπαν και από αγάπη τό συντηρεΐ.

Ό Πανάγαθος Θεός, άφοϋ τελείωσε τήν δημιουργία τοϋ κόσμου, άφησε για τό τέλος τό τελειότερο δημιούργημά Του, τόν άνθρωπο. Ή αγάπη Του γι' αυτόν ήταν τόσο μεγάλη, πού τόν κατέστησε άρχοντα και κυρίαρχο τής δημιουργίας!

Μέσα, λοιπόν, σέ όλη τήν δημιουργία, ως κυρίαρχος πλέον, ό άνθρωπος, εΐχε τήν άπόλυτη έξουσία νά διαχειρίζεται τά πάντα, τόσο τήν άψυχη, όσο και τήν έμψυχη φύση! Έναν μόνο περιορισμό τοϋ έβαλε ό Θεός: «άπό τόν καρπό τοϋ δένδρου τής γνώσεως τοϋ καλοϋ και τοϋ κακοϋ μή φάτε...»! (Γεν. β΄ 17).

Τί ήταν αυτό τό δένδρο τής γνώσεως τοϋ καλοϋ και τοϋ κακοϋ; Από τί προσπάθησε ό καλός Θεός νά άποτρέψει τούς ανθρώπους, άφοϋ τά πάντα έποίησε «λίαν καλώς»;

Προσπάθησε νά τούς άποτρέψει από τήν κακή χρήση τής έλευθερίας μέ τήν όποία τούς προίκισε, έπειδή δέν τούς προόριζε για άβουλους ύπηρέτες Του, αλλά για κοινωνούς τής χαρᾶς και τής δόξης Του. Θέλησε νά τούς εκπαιδεύσει νά

χρησιμοποιούν σωστά και προς τό συμφέρον τους τις δυνατότητες πού τούς έδωσε, ώστε αναπτύσσοντας έν έλευθερία και έμπιστοσύνη τήν σχέση τους προς τόν Θεό-Πατέρα και Δημιουργό τους, δουλεύοντας τό «κατ' εικόνα» πού τούς χαρίστηκε, νά φθάσουν στό «καθ' όμοίωσιν».

Ό διάβολος όμως, θέλοντας νά πλανήσει τούς πρωτοπλάστους και νά παρακούσουν τήν έντολή του Θεού, καλλιέργησε πρώτα τόν έγωισμό, ώστε, ρίχνοντάς τους στην άμαρτία, νά μήν μπορούν νά ζητήσουν συγγνώμη.

Ποιά ήταν όμως ή άμαρτία πού διέπραξαν οι πρωτόπλαστοι και τί σχέση έχει μέ τήν άγάπη του Θεού; Έχασαν τήν έμπιστοσύνη τους στό Θεό και τήν άγάπη Του κι έδωσαν πίστη στά λόγια του μισοκάλου διαβόλου, ό όποιος, για νά τούς πλανήσει, τούς είπε μόνο ένα μέρος της άλήθειας για τήν απαγόρευση του Θεού. «Δέν θέλει ό Θεός, τούς είπε, νά φάτε από αυτόν τόν καρπό, γιατί θά γίνετε Θεοί και θά τόν ξεπεράσετε...» Η άλήθεια όμως είναι ότι ό Θεός ήθελε νά γίνουν κατά χάριν Θεοί, μέ τήν χαρά της συνδημιουργίας.

Ό καλός Θεός, μέ άπλά λόγια, μάς έπεφύλασσε μία «έκπληξη», γιατί μάς άγαπούσε και όποιος άγαπά, θέλοντας νά εύχαριστήσει τόν άγαπημένο του, του κάνει έκπλήξεις για νά αύξήσει τήν χαρά του.

Δυστυχώς όμως έμεϊς ματαιώσαμε τήν έκπληξη, μέ άποτέλεσμα νά μή μάθουμε ποτέ τί έπεφύλασσε για τόν άνθρωπο ό Θεός και σέ ποιά δεδομένη στιγμή.

Άποτέλεσμα της παρακοής ήταν ή έξωση από τόν παράδεισο, ή έξωση όμως όχι προς θάνατο και καταδίκη, αλλά προς άγώνα για τήν έπιστροφή. Η άγάπη του Θεού ήταν τέτοια, πού δέν μπορούσε νά έγκαταλείψει τούς ανθρώπους. Τήν ίδια στιγμή της έξώσεως τούς παρηγορούσε λέγοντάς τους: «Θά σάς σώσω, γιατί ή θέση σας είναι εδώ, κοντά μου· σας έπλασα από άγάπη και από άγάπη δέν μπορώ νά σας έγκαταλείψω...».

Για νά έπιστρέψουμε όμως πίσω στον παράδεισο, στον δικό μας τόπο για τόν όποιο πλαστήκαμε, χρειάζεται άγώνας και προσπάθεια άποβολής του έγωισμού μας, έξαιτίας του όποιου χάσαμε τά πάντα.

«Έκάθησεν Άδάμ άπέναντι του παραδείσου και έκλαυσε πικρώς...» αναφέρει ένα τροπάριο του Τριωδίου. Έκλαυσε γιατί στερήθηκε τήν άγάπη του Θεού, τήν άγάπη του Πατέρα και τήν καθημερινή έπαφή μαζί Του, τήν θέα του προσώπου Του. Αυτή ή στέρηση κάνει πιό δύσκολο τόν άγώνα, αλλά δημιουργεί ένα ισχυρό κίνητρο, για νά ξεκινήσει ή προσπάθεια μέ άμείωτη ένταση και ένθουσιασμό.

Στό ξεκίνημα αυτής της προσπάθειας, πάλι ό καλός Θεός δέν αφήνει τόν άνθρωπο

μόνο του. Γνωρίζει την ανθρώπινη αδυναμία, καθώς και τις ενέργειες του πειρασμού, που αγωνίζεται να μάς αποτρέψει από την προσπάθεια.

Αυτήν την αδυναμία του ανθρώπου, που έχει ως αποτέλεσμα τό εύκολο παραστράτημά του, έρχεται ο ίδιος ο Θεός, σέ όλη την πορεία τής ιστορίας του ανθρώπινου γένους, να ενισχύσει, στέλνοντας κατά καιρούς τούς Προφήτες, οι οποίοι, ως άνθρωποι του Θεού, καθοδηγοῦσαν, στηλίτευαν τά κακῶς κείμενα τής έποχῆς, αλλά ταυτόχρονα τόνιζαν μέ όλη την δύναμη τής ψυχῆς τους ότι ο Θεός έξακολουθεῖ, παρά τό παραστράτημα από τόν νόμο Του, να αγαπᾶ τόν λαό Του και ότι μετά την καταστροφή θά έρθει ή αποκατάσταση· μετά την τρικυμία θά έρθει ή γαλήνη· μετά τό σκοτάδι θά έρθει τό φῶς. Ἡ παρακοή απομάκρυνε τούς ανθρώπους από τό Φῶς, από τόν Θεό, και προσπαθοῦσαν μέσα στό σκοτάδι να πάρουν τόν δρόμο τής έπιστροφῆς, να συναντήσουν πάλι τό Φῶς. Ἡ πορεία δύσκολη, αλλά ή αγάπη του Θεού σκέπει, προστατεύει και φωτίζει! Οἱ Προφήτες ένεργοῦσαν ως απεσταλμένοι του Θεού, από τούς μεγάλους μέχρι και τούς μικρότερους, μέ αποκορύφωμα τόν μέγιστο έν προφήταις, τόν Πρόδρομο και Βαπτιστή Ἰωάννη· ή φωνή τους ἦταν φωνή Θεοῦ· ή παρουσία τους ἦταν ή παρουσία του Θεοῦ· ἦταν φάροι φωτεινοί για να φωτίζουν τό σκότος τῶν ανθρώπων, ὥστε να μήν νοιώθουν μόνοι, αλλά παρηγορούμενοι να ὀδηγηθοῦν στό Φῶς.

Προετοίμαζαν την έλευση του φωτός στην γῆ, την έλευση τής αγάπης του Θεού, τόν έρχομό του Χριστοῦ, ο Ὅποιος θά διαλύσει τό σκότος και θά εκπληρώσει την υπόσχεση του Θεού στους πρωτοπλάστους για την σωτηρία τους.

Ὁ μαθητής τής Αγάπης αναφέρει χαρακτηριστικά σέ μία έπιστολή του: «...έν τούτω έφανερῶθη ή αγάπη του Θεοῦ έν ήμῖν, ... οὐχ ότι ήμεῖς ήγαπήσαμεν τόν Θεόν, αλλά' ότι αυτός ήγάπησεν ήμᾶς και απέστειλε τόν υἱόν αυτού ίλασμόν περι τῶν ἁμαρτιῶν ήμῶν» (Α' Ἰωαν. δ' 9-10).

Ἐφθασε ή στιγμή για την εκπλήρωση τής υποσχέσεως του Θεοῦ. Ἡ υπόσχεση ἦταν ή αἰώνια αγάπη Του. Παραβλέπει τις αδυναμίες μας, την ανυπακοή μας, τά λάθη, μάς ενισχύει στην προσπάθεια και στον άγώνα και δέν διστάζει να στείλει τόν Υἱόν Του να θυσιασθεῖ για την σωτηρία μας. Μᾶς δείχνει ταυτόχρονα ένα γνώρισμα που ταυτίζεται μέ την αγάπη, την θυσία!

Πέλαγος ανεξάντλητο εἶναι ή αγάπη. Δέν έχει ὄρια, δέν περιορίζεται· γι' αυτό, όταν αγαπᾶς, θυσιάζεις τά πάντα, ακόμη και την ζωή σου!

Ἡ αγάπη ὀδηγεῖ στην υπέρβαση του «έγῶ» και άνοίγει τόν δρόμο για την έπιστροφή στον παράδεισο, κοντά στο Θεό, που συντελεῖται «έν Χριστῷ». Γι' αυτό και ο Χριστός ὀνομάζεται «Ὁδός». Εἶναι ή νέα ὀδός που άνοιχθηκε για έμᾶς τούς

άνθρώπους.

Ἦρθε στήν Γῆ, κοντά μας, γιά νά θυσιασθεῖ, ἀπό ἀγάπη γιά ἐμᾶς, γιά νά μάθουμε νά ἀγαποῦμε, θυσιάζοντας κι ἐμεῖς τόν ἑαυτό μας, τόν ἐγωισμό μας δηλαδή, προσφέροντάς τον στόν Θεό θυσία, ὡς ἀπόδειξη τῆς δικῆς μας ἀγάπης πρός Αὐτόν καί τῆς ἐπιθυμίας ἐπιστροφῆς κοντά Του.

Αὐτό τό θυσιαστικό πνεῦμα τῆς ἀγάπης ἔφερε ὁ Χριστός στήν γῆ· γεννήθηκε, μεγάλωσε, περπάτησε, κήρυξε, θαυματούργησε, ἔπαθε, σταυρώθηκε, ἀναστήθηκε. Ὅλα ἀπό ἀγάπη καί γιά τήν ἀγάπη. Μᾶς πρόσφερε τόν ἴδιο Του τόν ἑαυτό γιά νά γίνουμε κι ἐμεῖς κοινωνοί καί μέτοχοι αὐτῆς τῆς πραγματικῆς ἀγάπης.

Μᾶς ἔδωσε ἀπλόχερα τό μεγαλύτερο δῶρο, τήν Ἀγάπη, γιά νά μπορούμε νά ζοῦμε κοντά ὁ ἕνας μέ τόν ἄλλο, νά κατανοοῦμε, νά συγχωροῦμε, νά δικαιολογοῦμε, δηλαδή νά ἀγαποῦμε ὁ ἕνας τόν ἄλλο. Ἡ Ἀγάπη εἶναι τό μαλακτικό, τό λιπαντικό πού μαλακώνει καί λιπαίνει τίς ἀτέλειες καί τά ἐλαττώματα τοῦ καθενός καί ἡ τριβή μεταξύ μας γίνεται πιά ὁμαλή, λειαίνοντας τούς χαρακτήρες καί κάνοντας ἀρμονικές τίς σχέσεις μας! Ἄν δέν ἀγαποῦμε τόν ἀδελφό μας πού τόν βλέπουμε, πῶς μπορούμε νά λέμε ὅτι ἀγαποῦμε τόν Θεό πού δέν τόν βλέπουμε;

Ὅποιος ἀσχολεῖται μέ τόν Χριστό, δέν μπορεῖ νά μεταδίδει τίποτε ἄλλο ἐκτός ἀπό Χριστό, δηλαδή Ἀγάπη! Σάν τό μαλακτικό, ἡ Ἀγάπη, μᾶς κυριεύει καί περιχύνεται ἀπό πάνω μας, μαλακώνοντας τά πάντα στό διάβα της...τά μάτια μας, τό στόμα, τήν καρδιά μας, ὅλο τό εἶναι μας, καί ὅταν ξεχυθεῖ ἀπό ἐμᾶς... μαλακώνει ὅλους ὅσους ἀγγίζει γύρω μας. Ὅταν ἀγαπᾶς, δέν κάνεις ἐπιλογή. Αὐτό δέν εἶναι ἀγάπη, ἀλλά συμφέρον! Μόνο ἄν ἔχεις Ἀγάπη, μπορεῖς νά κάνεις ὑπομονή στούς πειρασμούς καί τίς δυσκολίες καί νά περιμένεις τήν ἐπέμβαση τοῦ Θεοῦ. Δέν εἶναι ὁμορφο πράγμα ἡ Ἀγάπη; Εἶναι τό πιά ὁμορφο συναίσθημα, ἡ μεγαλύτερη εὐλογία στήν γῆ πού μᾶς ἔδωσε ὁ καλός Θεός, γιατί ὁ Θεός «Ἀγάπη ἐστί!» Μᾶς ἔδωσε λοιπόν τόν ἴδιο τόν ἑαυτό Του, μᾶς ἔβαλε τόν Θεό μέσα μας γιά νά γίνουμε κι ἐμεῖς κατά χάριν Θεοί. Μᾶς ἔπλασε μόνο γιά νά ἀγαποῦμε. Τόν ἐγωισμό καί τά πάθη μόνοι μας τά δεχθήκαμε, ὅταν μᾶς τά πρόσφερε ὁ διάβολος. Γι' αὐτό ὅποιος ἀγαπᾶ, δέν μπορεῖ νά κρατήσῃ μέσα του αὐτό πού νιώθει, ἀλλά θέλει νά τό μοιραστεῖ μέ ὅλους!

Ὁ Ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος περιγράφει πολύ πα-ραστατικά ὅτι γιά τήν ἀγάπη οἱ Ἀπόστολοι ἔτρεξαν ἐκεῖνον τόν ἀκατάπαυστο δρόμο, ἐσαγήνευσαν ὅλη τήν οἰκουμένη μέ τό ἀγκίστρι καί τήν σαγήνη τοῦ λόγου, τήν ἐσήκωσαν ἀπό τόν βυθό τῆς εἰδωλομανίας καί τήν ὁδήγησαν στόν σωτήριο λιμένα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Γιά χάρη της ἔχυσαν τά αἵματά τους οἱ μάρτυρες, ὥστε νά μήν χάσουν τόν Χριστό. Γι' αὐτήν ἔδωσαν προθύμως τήν ζωή τους οἱ θεοφόροι Πατέρες μας

καί Διδάσκα-λοι τῆς οἰκουμένης, ὑπέρ τῆς καθολικῆς καί ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας· χαρακτηριστικό δείγμα ἡ σημερινή ἡμέρα, κατά τήν ὁποία ἐορτάσαμε τήν ἀναστήλωση τῶν ἱερῶν εἰκόνων.

Ἄν δέν εἶχε φυτευθεῖ ὁ σπόρος τῆς ἀγάπης, δέν θά εἶχε βλαστήσει τίποτα μέχρι σήμερα. Ὅλη ἡ ζωή μας θά ἦταν ἄκαρπη, στεγνή, γεμάτη ἀπελπισία καί θλίψη, δηλαδή χωρίς ἀγάπη.

Αὐτός ὁ σπόρος ἔκανε τήν καρδιά τοῦ Παύλου ἀπό διώκτης νά γίνει Ἀπόστολος, ἀφήνοντας παρακαταθήκη τήν ζωή του καί τό κήρυγμά του. Βίωσε, ὅπως καί οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι καί ὅλοι οἱ Ἅγιοι τήν ἴδια τήν Ἀγάπη, ὥστε κάθε κίνηση καί κάθε λόγος τους νά ἀναφέρονται στήν ἀγάπη.

Αὐτή ἡ ἀγάπη δέν μένει σέ γενικότητες καί ἀοριστίες. Μέσα στήν ζωή ἔχει συγκεκριμένη ἔκφραση καί ἀποκαλύπτεται στίς ἀνθρώπινες σχέσεις:

«Ἐάν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καί τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἢ ἠχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. καὶ ἐάν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐάν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἰμί. καὶ ἐάν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐάν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει. εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλώσσαι, παύσονται· εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται... νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη» (Α΄ Κορ. ιγ΄ 1-8, 13).

Ἔτσι βίωσε καὶ ἔτσι κατέγραψε τὴν ἀγάπη μέσα σέ λίγες γραμμές ὁ θεῖος Ἀπόστολος, χωρίς νά ἀφήνει περιθώριο δικαιολογίας σέ κανέναν νά παραμείνει ἐγκλωβισμένος στό «ἐγώ» του.

Ἡ πρώτη δικαιολογία πού προβάλλουμε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μέχρι καὶ σήμερα εἶναι: «Λόγια εἶναι αὐτά· στήν πράξη τί γίνεται!» Δέν ὑπάρχει μεγαλύτερη πρόφαση ἀναβολῆς, νά μὴν ξεκινήσουμε τὴν προσπάθεια. Ὅντως λόγια εἶναι αὐτά, λόγια ἀληθείας, πού μᾶς ἐξηγοῦν πόσο ἀπλῆ εἶναι ἡ ζωή μας ἐφαρμόζοντας τὴν ἀρετὴ τῆς ἀγάπης καὶ ἀπορρίπτοντας τὴν πολυπλοκότητα τοῦ «ἐγώ» πού μᾶς ἔχει κυριεύσει.

Ὁ ὄσιος Ἰσαάκ ὁ Σύρος γράφει ὅτι ὁ Ἀββᾶς Ἀγάθων ἠθέλε νά βρεῖ ἕναν λεπρό καὶ νά λάβει τό ἄρρωστο σῶμα του, δίδοντας σέ ἐκεῖνον τό δικό του ὑγιές σῶμα. Καί

λέγει ότι αυτό είναι τέλεια αγάπη. Ο ίδιος γράφει ότι ή κατά Θεόν πραγματική αγάπη είναι γλυκύτερη τής ζωής. Όταν κανείς ζει σέ ένα κλίμα άνυπόκριτης και άνιδιοτελοϋς αγάπης, αισθάνεται γλυκασμό άνώτερο από τήν βιολογική ζωή.

Ο Άπόστολος Παϋλος γνωρίζει ότι μπορεί και ο άρρωστος πνευματικά άνθρωπος νά αγαπά και γι' αυτό κάνει λόγο για τό ότι ή αγάπη πρέπει νά είναι άνυπόκριτη. Οπότε, άλλο είναι ύποκριτική αγάπη και άλλο είναι ή άνυπόκριτη αγάπη. Η ύποκριτική αγάπη είναι γεμάτη από ψέματα, θεατρνισμούς, είναι έξωτερική, έπιτηδευμένη, εκφράζεται μέ ψεύτικα χαμόγελα και συνήθως σκορπά άπόγνωση και άπελπισία. Η άνυπόκριτη αγάπη είναι άληθινή, ολοκληρωμένη, υγιής και μεταδίδει χαρά, ειρήνη και έλπίδα στους ανθρώπους.

Η ζωή μέσα στον χρόνο έχει δείξει ότι στην κοινωνία μας περισσεύει ή ψεύτικη, ή ύποκριτική αγάπη. Καμμιά άλλη άρετή δέν έχει κακοποιηθεί τόσο πολύ όσο ή αγάπη. Ο ήθοποιός έχει τό χάρισμα νά προσποιείται συμπεριφορές και χαρακτήρες άλλων ανθρώπων μέ άκρίβεια και προκαλεί ιδιαίτερη έντύπωση. Αυτό πού στην περίπτωση αυτή είναι ένα χάρισμα, στό θέμα τής ύποκριτικής αγάπης είναι δυστυχία. Τί φοβερό είναι νά συναντά κανείς ανθρώπους πού έκδηλώνουν ή έμπαθη ή ύποκριτική αγάπη! Και τί έκπληκτικό είναι νά έχει κανείς φίλους πού διακρίνονται για τήν ειλικρίνεια και τήν άνυπόκριτη αγάπη!

Γιά νά υπάρξει πραγματική αγάπη, πρέπει νά προηγηθεί ή θεραπεία του ανθρώπου. Στην πραγματικότητα θεραπεία είναι ή μετατροπή τής αγάπης από ιδιοτελή σέ άνιδιοτελή. Όπου υπάρχει αγάπη ιδιοτελής, εκεί επικρατεί ή ασθένεια. Αντίθετα, όπου εκφράζεται ή άνιδιοτελής αγάπη, εκεί υπάρχει πνευματική υγεία.

Ο Χριστός μάς παρέδωσε τήν άνιδιοτελή αγάπη. Παρατηρώντας Τον πάνω στον σταυρό, διαπιστώνουμε ότι ο άμωμος Υιός του Θεού σήκωσε επάνω Του τό βάρος τής άμαρτίας. Εκείνος, πού ήταν ένα μέ τον Θεό, ένοιωσε στην καρδιά Του τον τρομερό χωρισμό πού δημιουργεί ή άμαρτία ανάμεσα στον Θεό και τον άνθρωπο. Αυτό τό γεγονός ήταν πού Τόν έκανε νά βγάλει μέσα από τήν καρδιά Του τήν κραυγή τής άγωνίας: «Θεέ μου, Θεέ μου, ίνα τί μέ έγκατέλιπες;».

Ο σκοπός όμως, αυτής τής θυσίας δέν ήταν νά δημιουργήσει στον Πατέρα αισθήματα αγάπης για τον άνθρωπο, ούτε νά Τόν προδιαθέσει για τό έργο τής σωτηρίας. Ο Ιωάννης αναφέρει στό ευαγγέλιό του: «ο Θεός τόσον ήγάπησε τον κόσμο, ώστε έδωκε τον Υιόν αυτού τον Μονογενή». Ο Χριστός έγινε τό μέσον για νά χορηγήσει ο Θεός τήν άπειρη αγάπη Του σέ έναν κόσμο πού είχε άποστατήσει.

Έτσι φανερώνεται τό μεγαλείο τής αγάπης του Θεού. Μέ τήν παρακοή οι άνθρωποι ύποτάχθηκαν στον διάβολο. Μέ τήν πίστη στον Χριστό και τήν θυσία Του μπορούν

νά γίνουν παιδιά του Θεού.

Αυτή η αγάπη είναι άπαραμιλλη. Παιδιά του Ουράνιου Βασιλέα, «υιοί Θεού»! Τί πολύτιμη ύπόσχεση! Ή ασύγκριτη αγάπη του Θεού για έναν κόσμο που δεν Τόν αγάπησε!

Μας προσφέρει αγάπη, Του προσφέρουμε παρακοή και προδοσία. Θεραπείει, δημιουργεί μέ πηλό μάτια τυφλών, καθαρίζει λεπρούς, έλευθερώνει από δαιμόνια, ανασταίνει νεκρούς, έμεϊς Τόν λοιδορούμε, Τόν φτύνουμε, Τόν χαστουκίζουμε και φωνάζουμε: «Άρον, άρον σταύρωσον Αυτόν!». Τόν σταυρώνουμε, Αυτός φωνάζει: «Πάτερ, άφες αυτοϊς...». Τί σκληροκαρδία! Τί άγνωμοσύνη! Τί άλλο πρέπει να μας προσφέρει για να μαλακώσουν οι καρδιές μας; Μας τά έδωσε όλα και έξακολουθεί να μας τά προσφέρει, μέ πείσμα και έπιμονή, γιατί μας αγαπά. Αυτή είναι η αγάπη και η κρίση των ανθρώπων σε σύγκριση μέ την αγάπη του Θεού. Αυτός προσφέρει αγάπη και έμεϊς Σταυρό!

Στή διαδρομή των αιώνων πάρα πολλοί άνθρωποι δεν αναγνώρισαν και δεν ανταποκρίθηκαν στην αγάπη του Θεού. Άλλοι την περιέλασαν, άλλοι την μίσησαν, άλλοι την άμφισβήτησαν, άλλοι την άγνόησαν. Παρ' όλα αυτά, έκατομμύρια ψυχές από όλα τά κοινωνικά στρώματα, από όλους τους λαούς, πίστεψαν ότι: «τόσον ήγάπησεν ο Θεός τον κόσμον, ώστε τον Υϊόν αυτοϋ τον Μονογενή έδωκεν, ίνα πας ο πιστεύων εις αυτόν μη άπόληται, άλλ' έχη ζωήν αιώνιον» (Ίωάν. γ' 16).

Έπειδή η αγάπη του Θεού σαν έννοια βιώνεται, αλλά δεν έρμηνεύεται, για να μπορούν οι άνθρωποι να την καταλάβουν άκόμη καλύτερα, μας έδωσε την αγάπη της Μάνας, ως δείγμα ανιδιοτελοϋς αγάπης.

Είναι η αγάπη που οι άγιοι Πατέρες ονομάζουν φυσική αγάπη. Είναι μία αγάπη άνευ όρων που δεν επιβάλλεται από οποιαδήποτε έξωτερική επίδραση.

Αυτή η αγάπη αρχίζει ήδη από την σύλληψη του παιδιού, πράγμα που σημαίνει ότι υπάρχει μία αγάπη που αναπτύσσεται προς μία ύπαρξη που άκόμη δεν έχει κάποια συγκεκριμένη όρατή μορφή, αλλά η γυναίκα αισθάνεται μέσα της. Μερικές φορές μιλά στο παιδί που είναι στην κοιλιά της έκδηλώνοντας όλη την αγάπη της. Οι έρευνες έχουν άποδείξει ότι τό έμβρυο δέχεται την αγάπη από την μητέρα του πριν από την γέννηση. Μετά την γέννηση η μητέρα άφιερώνει ένα μεγάλο μέρος της αγάπης της στο παιδί της.

Ή μάνα συγχωρεί, σκεπάζει, προστατεύει, δικαιολογεί και θυσιάζεται για τά παιδιά της. Κάθε λόγος της κινείται από αγάπη· τό παιδί της, και τό πιό άσχημο να είναι, γι' αυτήν είναι τό πιό όμορφο. Ή άγκαλιά της είναι τόσο ζεστή, που, όταν κλείνει μέσα τά παιδιά της, τά ήσυχασ... αναπαύονται και τά άτακτα δεν μπορούν να

φωνάξουν και νά κινηθοῦν, κι ἔτσι εἰρηνεύουν και τό μόνο πού ἀκούγεται εἶναι ὁ χτύπος τῆς καρδιάς της πού πάλλει ἀπό ἀγάπη!

Δι' αὐτῆς, λοιπόν, τῆς φυσικῆς ἀγάπης ὁ καλός Θεός θέλησε νά δείξει στόν κόσμο, πού ζητᾶ πάντα κάτι τό χειροπιαστό, τήν ἀνιδιοτελεῖ Του ἀγάπη.

Τήν γυναίκα τήν τίμησε περισσότερο ἀπό ὅλους. Στόν Σταυρό ὁ Χριστός λέει στόν μαθητή Του, τόν Ἰωάννη: «ἰδοῦ ἡ μήτηρ σου...». Τήν ἱερωσύνη τήν παρέδωσε στους μαθητές Του, ἄν και ἡ πιό ἀγνή και ἄμωμος μεταξύ τῶν ἀνθρώπων ἦταν ἡ Παναγία Μητέρα Του, τήν ὁποία κατέστησε Μάνα.

Αὐτή εἶναι πλέον τό πρότυπο τῆς μάνας και δι' Αὐτῆς ἡ μάνα γίνεται ὁ φορέας τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο.

Θά μοῦ ἐπιτρέψετε στό σημεῖο αὐτό νά πῶ ὅτι ἐμεῖς οἱ μοναχοί ἔχουμε και μίαν ἄλλη ἀγάπη πού μᾶς βοηθάει νά κατανοήσουμε τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ· εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Γέροντα γιά τούς ὑποτακτικούς του, ἡ ὁποία μεταφέρει τήν ἀγάπη τῆς μάνας στό πνευματικό ἐπίπεδο, διότι, ὅπως ἡ μάνα γεννᾷ και ἀνατρέφει τά παιδιά της, ἔτσι κι ὁ Γέροντας γεννᾷ ἐν Χριστῷ και ἀνατρέφει πνευματικά τούς ὑποτακτικούς του. Αὐτήν τήν ἀγάπη ἡ ἀδελφότητά μας τήν ψηλάφησε στό πρόσωπο τοῦ Γέροντά μας, τοῦ Γέροντα Χρυσοστόμου Κατσουλιέρη, τοῦ Γέροντα τῆς ἀγάπης, ὅπως τόν ἔχουν ἀποκαλέσει πολλοί τῶν ἀνθρώπων. Δέ θά ἦταν δυνατόν νά μιλήσουμε γιά τήν ἀγάπη χωρίς, ἔστω ἀπλῶς, ν' ἀναφερθοῦμε σ' αὐτόν τόν ἄνθρωπο πού μᾶς τήν δίδαξε ἐμπειρικά, μέ τό παράδειγμά του, μέ τήν στοργική παρουσία του, ἡ ὁποία ἦταν μιά ἀνοιχτή ἀγκαλιά, μέ ὅλη του τή ζωή, ἡ ὁποία ἦταν μιά διαρκῆς θυσία γιά ὅποιον τόν πλησίαζε, μιά διαρκῆς συγγνώμη πού παρέβλεπε λάθη και πάθη και μόνο ἐνθάρρυνε ν' ἀρχίσουμε ἀπό τήν ἀρχή τήν προσπάθεια.

Ἀφοῦ, λοιπόν, ἔγινε προσπάθεια νά κατανοήσουμε τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μέσω τῆς ἀλλαγῆς τοῦ τρόπου σκέψεως και συμπεριφορᾶς τῶν ἀνθρώπων, ἔρχεται ὁ Χριστός, πάλι μέσω τοῦ μαθητοῦ τῆς Ἀγάπης, τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, και λέει: «ἐντολήν καινήν δίδωμι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς... Ἐν τούτῳ γίνονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστέ, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις» (Ἰωάν. ιγ' 34-35).

Βλέπουμε ὅτι ἐδῶ ὁ Χριστός δέν μᾶς προτρέπει, ἀλλά μᾶς δίδει ἐντολή νά ἔχουμε ἀγάπη μεταξύ μας οἱ ἄνθρωποι, ὡς μοναδικό τρόπο ἐπιβίωσης και συμβίωσης. Ἡ ἀγάπη μαλακώνει τίς καρδιές μας και μπορούμε εὐκόλα πλέον νά δεχθοῦμε τίς ἀτέλειες τῶν ἀδελφῶν μας, νά θυσιασθοῦμε γι' αὐτούς.

Ἀκούγοντας τήν ἐντολή αὐτή τοῦ Χριστοῦ, ἔχουμε πλέον μεγαλύτερο κίνητρο νά ἐκδηλώσουμε τήν ἀγάπη μας πρός τόν πλησίον.

«Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολή ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τήν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. Ὑμεῖς φίλοι μου ἐστε, ἐὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν» (Ἰωάν. ιε´ 12-17).

Μᾶς ὀνομάζει φίλους Του ὁ ἴδιος ὁ Χριστός καὶ Θεός μας. Τί μεγαλύτερο κίνητρο χρειαζόμαστε, ὅταν ἡ ἐντολή δέν εἶναι προσταγή δυνάστου, ἀλλὰ προσταγή ἄμετρης, ἀνυπόκριτης ἀγάπης, καταλλαγῆς καὶ συμφιλίωσης ἀπὸ τόν Κύριο καὶ Θεό μας; Γινόμαστε φίλοι Του, φθάνει νά κάνουμε ὅ,τι μᾶς προστάζει, δηλαδή μόνο νά ἀγαποῦμε, τόσο ἀπλᾶ!

Σήμερα, ὅμως, οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι ἔχουν ἄλλα κίνητρα. Δέν βασιζοῦν στὸν Χριστό τήν ἀγάπη τους. Ὁ ἕνας ἀγαπάει κάποιον, γιατί κι ἐκεῖνος τοῦ δείχνει ἀγάπη· ὁ ἄλλος ἀγαπάει ἐκεῖνον πού τόν τίμησε· καὶ ὁ ἄλλος ἀγαπάει ἐκεῖνον πού τοῦ φάνηκε χρήσιμος σέ μιάν ὑπόθεσή του. Εἶναι δύσκολο νά βρεῖς κάποιον πού ν' ἀγαπάει τόν πλησίον μόνο γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ, γιατί σύνδεσμος τῶν ἀνθρώπων εἶναι συνήθως τὰ ὑλικά συμφέροντα. Μιά ἀγάπη, ὅμως, μέ τέτοια ἐλατήρια, εἶναι χλιαρή καὶ πρόσκαιρη. Μέ τό παραμικρό πρόβλημα, ὑβριστικό λόγο, χρηματική ζημιὰ, ζήλεια, φιλοδοξία ἢ κάτι ἄλλο παρόμοιο, ἡ ἀγάπη αὐτή, πού δέν ἔχει θεμέλιο πνευματικό, διαλύεται.

Ἀπεναντίας, ἡ ἀγάπη πού ἔχει αἰτία καὶ θεμέλιο τόν Χριστό, εἶναι σταθερή καὶ ἀκατάλυτη. Τίποτα δέν μπορεῖ νά τήν διαλύσει, οὔτε συκοφαντίες, οὔτε κίνδυνοι, οὔτε καὶ ἀπειλή θανάτου ἀκόμα. Ἐκεῖνος πού ἔχει τήν χριστιανική ἀγάπη, ὅσα δυσάρεστα κι ἂν πάθει ἀπὸ ἕναν ἄνθρωπο, δέν παύει νά τόν ἀγαπάει, γιατί δέν ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὰ ὅποια παθήματά του, ἀλλὰ ἐμπνέεται ἀπὸ τήν Ἀγάπη, τόν Χριστό. Γι' αὐτό καὶ ἡ χριστιανική ἀγάπη, ὅπως ἔλεγε ὁ Παῦλος, ποτέ δέν ξεπέφτει.

Καὶ τί μπορεῖς, ἀλήθεια, νά ἐπικαλεστεῖς ὡς αἰτία, γιὰ νά πάψεις ν' ἀγαπᾶς τόν συνάνθρωπό σου; Τό ὅτι, ἐνῶ ἐσύ τόν τιμοῦσες, αὐτός σ' ἔβρισε; ἢ τό ὅτι, ἐνῶ ἐσύ τόν εὐεργέτησες, αὐτός θέλησε νά σέ βλάψει; Μά ἂν τόν ἀγαπᾶς γιὰ τόν Χριστό, αὐτές οἱ αἰτίες θά σέ κάνουν ὄχι νά τόν μισήσεις, ἀλλὰ νά τόν ἀγαπήσεις περισσότερο. Γιατί ὅλα ὅσα καταργοῦν τήν συνηθισμένη συμφεροντολογική ἀγάπη, δυναμώνουν τήν χριστιανική ἀγάπη. Πῶς;

Πρῶτον, ἐπειδὴ ὅποιος σοῦ φέρεται ἐχθρικά, σοῦ ἐξασφαλίζει ἀμοιβή ἀπὸ τόν Θεό· καὶ δεύτερον, ἐπειδὴ αὐτός, ὡς πνευματικά ἄρρωστος, χρειάζεται τήν συμπάθεια καὶ τήν συμπαράστασή σου.

Έτσι, λοιπόν, όποιος έχει άληθινή άγάπη, έξακολουθεϊ ν' άγαπάει τόν πλησίον, είτε αυτός τόν μισεϊ, είτε τόν βρίζει, είτε τόν άπειλεϊ, μέ τήν ίκανοποίηση ότι άγαπάει για τόν Χριστό, αλλά και μιμεϊται τόν Χριστό, πού τέτοιαν άγάπη έξειξε στους έχθρούς Του. Όχι μόνο θυσιάστηκε για κείνους πού Τόν μίσησαν και Τόν σταύρωσαν, μά και παρακαλοϋσε τόν Πατέρα Του νά τούς συγχωρέσει: «Πατέρα, συγχώρεσέ τους, δέν ξέρουν τί κάνουν».

Ό άγιος Κλήμης μάς λέγει πολύ χαρακτηριστικά: «φιάνθρωπος εϊναι εκείνος, πού στους έχθρούς του συμπεριφέρθηκε μέ ήμερότητα και τούς εύεργετεϊ. Η φιλανθρωπία άποτελεϊται άπό δύο μέρη: τό ένα εϊναι ή έλεημοσύνη και τό άλλο εϊναι ή άγάπη πρός τόν πλησίον. Διά τόν άνθρωπο πλησίον εϊναι ό κάθε άνθρωπος. Διότι άνθρωπος εϊναι και ό καλός και ό κακός, και ό έχθρός και ό φίλος. Έκεινος, λοιπόν, πού θέλει νά κάνει φιλανθρωπία πρέπει νά γίνει μιμητής του Θεοϋ, ό Όποϊος εύεργετεϊ δικαίους και άδίκους, διότι ένας Θεός ύπάρχει εις τόν κόσμο αυτόν και Αύτός χορηγεϊ εις όλους και τόν ήλιο και τίς βροχές Του. Άν κάποιος θέλει νά εύεργετεϊ τούς καλούς και νά τιμωρεϊ τούς κακούς, προσπαθεϊ νά γίνει κριτής».

Η άγάπη του Θεοϋ σπλαχνιζεται όλους τούς άνθρωπους και αν κάποιος δέν συμπάσχει βλέποντας άνθρωπο πού άμαρτάνει, φεύγει άπό αυτόν ή χάρις του Θεοϋ.

Ό Άγιος Ιωάννης τής Κρονστάνδης έλεγε: «Νά μήν συγγέεις τόν άνθρωπο, πού εϊναι εικόνα Θεοϋ, μέ τίς άμαρτίες στίς όποϊες έπεσε. Η άμαρτία εϊναι ένα έπεισόδιο. Η πραγματική φύσις του ανθρώπου εϊναι ή εικόνα του Θεοϋ, πού πάντοτε παραμένει». Και ό Άγιος Ιωάννης ό Χρυσόστομος συμπληρώνει: «Ό Κύριός σου δέν συνωμίλει μόνο μέ δικαίους και τούς άκαθάρτους απέφευγεν, αλλά και τήν Χαναναϊαν τήν έδέχθη και τήν Σαμαρειτιν τήν μιράν και άκάθαρτον και άλλην πόρνην, διά τήν όποϊαν τόν έκατηγόρουν οϊ Ιουδαϊοι, τήν έδέχθη, τήν έθεράπευσε και ήνέχθη νά βραχοϋν τά πόδια Του άπό τά δάκρυα τής μιράς, διά νά μάς διδάξει νά εϊμεθα άνεκτικοί πρός τούς άμαρτάνοντας, διότι αυτό πρό πάντων εϊναι φιλανθρωπία».

Βλέπουμε λοιπόν πώς και οϊ Πατέρες τής Έκκλησίας μέσα στό διάβα τής ιστορίας βίωσαν και μετέδωσαν τήν έννοια τής άγάπης του Θεοϋ και πώς, ένω ζοϋσαν σέ διαφορετικές έποχές, ό ένας συμπλήρωνε τόν άλλο σέ μία άρμονική συνέχεια, γιατί μιλοϋσαν για τό ίδιο πράγμα, τήν άγάπη του Θεοϋ.

Έχοντας σάν πρότυπο τόν ίδιο τόν Χριστό, ξνιωσαν μέσα στην καρδιά τους την απλότητα και τό μεγαλείο της αγάπης Του. Φορείς πλέον αυτής της αγάπης, προσπαθοῦσαν μέ λόγια και έργα νά την μεταδώσουν στους ανθρώπους.

Αυτή ή αγάπη είναι πού στά χρόνια τῶν διωγμῶν και της εικονομαχίας ενίσχυε τους Άγιους δίνοντάς τους θάρρος νά αντέξουν οί ίδιοι, αλλά και τόν πιστό λαό νά τόν στηρίξουν στις δυσκολίες και τά μαρτύρια πού περνοῦσε.

Είναι πολύ δύσκολο νά διακρίνει κάποιος τό ὄριο, ἄν ὑπάρχει ὄριο, της αγάπης πρὸς ὄλους, πρὸς τούς ἐχθρούς, ἀκόμη και πρὸς τούς αἰρετικούς της πίστης μας. Είναι μία «σχοινοβασία» ή ὁποία θέλει πολλή προσοχή γιατί ὑπάρχει πάντα ὁ κίνδυνος της πλάνης.

Αυτός είναι ὁ λόγος πού σέ λεπτά θέματα πρέπει νά ἀκολουθοῦμε την σίγουρη ὁδό πού χάραξαν οί θεοφόροι Πατέρες.

Ἡ κριτική κατά τῶν αἱρέσεων, ἐπειδή ἐνέχει αγάπη, δέν μπορεί και δέν ἐπιτρέπεται, καθώς λέγουν οί Πατέρες, νά είναι ἐμπαθής.

Ἡ κριτική κατά της αἱρέσεως και ὁ ἔνθεος ζήλος πρὸς σωτηρίαν τῶν αἰρετικῶν, καθώς και ὁ πνευματικός πόνος γιά την ἀπώλεια ὧσων ἐμπλέκονται σέ αἱρέσεις, ὑπάρχει πάντοτε ὁ κίνδυνος νά διαστραφεῖ ἀπό την ἀδυναμία της ἀνθρωπίνης φύσεως και νά στραφεῖ μέ ἐμπάθεια κατά συγκεκριμένων προσώπων. Ὁ κίνδυνος αὐτός ἐπισημαίνεται και τονίζεται ἀπό τούς Άγιους Πατέρας, ὥστε νά μήν παρεκκλίνουμε ἀπό τόν ἀρχικό και καλοπροαίρετο σκοπό μας, πού είναι ή ἐν αγάπη και ἀληθείᾳ Χριστοῦ σωτηρία πάντων και ὄχι βέβαια ή ἐξύβριση τῶν αἰρετικῶν, ἀκόμη και ἐκείνων πού ἐσκεμμένως ὑπερασπίζονται τό ψεῦδος.

Είναι φανερό, λοιπόν, ὅτι ή αγάπη φέρει μέσα της ὡς προϋπόθεση την ἀλήθεια, ή δέ ἀλήθεια είναι ὁ Χριστός. Δέν είναι, συνεπῶς, ή δογματική ἀλήθεια της Πίστεως ἀντίθετη πρὸς την αγάπη, αλλά ταυτίζονται.

Μιλώντας κανείς γιά την αγάπη, συνειδητοποιεῖ ὅτι δυσκολεύεται νά κλείσει τόν λόγο. Τό πέλαγος της αγάπης πού ἀνοίγεται μπροστά του τόν μαγεύει και τόν συνεπαίρνει. Μιλᾷς γιά αγάπη και ταυτόχρονα την αἰσθάνεσαι, νοιώθεις την αὔρα και την γαλήνη της, δέν σ' ἀφήνει νά τελειώσεις. Ὅλα τελικά τά συνδέεις μέ την αγάπη και γιά την αγάπη. Γεμίζοντας αγάπη, γεμίζεις Χριστό. Ἡ ζωή σου γίνεται ὁμορφή· μπορείς νά βλέπεις μέ καθαρά μάτια τόν κόσμο και νά προσπαθεῖς νά μεταδίδεις την Ἀγάπη, τόν Χριστό, πού ἔχεις μέσα σου και στους ἄλλους γιατί δέν μπορείς νά κρατήσεις μόνο γιά τόν ἑαυτό σου αὐτό τό μεγαλείο πού νοιώθεις!

Βρισκόμαστε στην αρχή τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί ἀνοίγεται μπροστά μας μία περίοδος πού μᾶς προσφέρεται νά κάνουμε μία ἐπανεκκίνηση στόν ἑαυτό μας. Μπορεῖ ἐκ πρώτης ὄψεως νά φαίνεται δύσκολη, ἀλλά μᾶς προσφέρονται ἐφόδια γιά νά ξεπεράσουμε τίς δυσκολίες. Μέ τό πνεῦμα τῆς ἀγάπης, στήν ὁποία ἐμπεριέχεται καί ἡ θυσία, διαλύονται ὅλες οἱ δυσκολίες καί τά ἐμπόδια καί ἀνοίγει ὁ δρόμος καί ἡ κοινή πορεία πρός τήν Ἀνάσταση.

Ἡ πορεία αὐτή περνάει πρῶτα ἀπό τό πάθος. Χωρίς πάθος δέν ὑπάρχει Ἀνάσταση· εἶναι ἀλληλένδετα. Τό πάθος τοῦ Χριστοῦ εἶναι θυσία ἀπό ἀγάπη καί τό ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ Ἀνάσταση, ἡ μόνη ἀλήθεια ἐπί τῆς γῆς!

Ἄς ἀξιωθοῦμε ὅλοι μαζί, ἀδελφοί μου, νά βιώσουμε τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ στίς καρδιές μας καί τότε μόνο θά γευθοῦμε παράδεισο!

Καλή Ἀνάσταση!

Πηγές: agioritikesmnimes.blogspot.gr- romfea.gr